

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE BESTUUR,
GEHOUDEN OP 13 APRIL 2017 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Vastgesteld: 18 mei 2017

Aanwezig de leden:

De heer G.B. van Driel (CDA), de heer F.H. Garretsen (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer B. Gün (GLH), mevrouw D. van Loenen (PvdA), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66), mevrouw H.A. van der Smagt (VVD), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer R.P.J. Trompetter (AP), de heer T.J. Vreugdenhil (CU)

Afwezig:

De heer W.R. van Haga (VVD), mevrouw D. Huysse (GLH), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw E. de Raadt (CDA), de heer S. van den Raadt (TH)

Mede aanwezig:

de heer M. Brander (voorzitter), burgemeester J. Wienen, wethouder J.K.N. van Spijk, mevrouw M. Blaauboer (secretaris)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.00 uur en heet allen welkom. Er is bericht van verhindering van de leden de heer Van den Raadt en de dames De Raadt, Huysse en Leitner. Hij deelt mee dat er op 20 april geen commissievergadering is. Hij deelt voorts mee dat op dinsdag 16 mei om 20.00 uur een bijeenkomst voor alle raadsleden is over de rol van de gemeenteraad bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.

3. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld.

4. Vaststellen van het verslag van de vergadering van 30 maart 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Er is een rondvraag van de Actiepartij voor de burgemeester over de huisvesting van statushouders.

Ter advisering aan de raad

6. Kadernota en ontwerpbegroting 2018 gemeenschappelijke regeling Cocensus – zware voorhangprocedure

De **voorzitter** merkt op dat het hier gaat om een zware voorhangprocedure waarbij de raad dus om een zienswijze gevraagd wordt op de voorliggende stukken voordat het college zijn standpunt bepaalt.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** mist kengetallen om te kunnen beoordelen wat Haarlem terugkrijgt voor de jaarlijkse bijdrage van 3 miljoen euro aan deze GR, bijvoorbeeld het aantal aanslagen dat Cocensus in Haarlem oplegt. Zij vraagt die de volgende keer wel mee te leveren.

De heer **Smit (OPH)** is het daarmee eens. Verder wil hij laten optekenen dat de OPH het eigen vermogen van Cocensus aan de bescheiden kant vindt.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** is het eens met de VVD. Zij is vooral benieuwd naar de uitkomsten van de geautomatiseerde kwijtscheldingstoets: hoeveel mensen krijgen kwijtschelding en gaat de toets in alle gevallen goed?. Zij vraagt dat bij volgende gelegenheden te vermelden.

De heer **Rijssenbeek (D66)** vindt dat de stukken er goed uitzien. Hij is op zich ook benieuwd naar de kengetallen, maar wijst erop dat die alleen relevant zijn voor toetsing als men daarnaast ook weet wat de kosten zouden zijn als de gemeente alles wat nu is uitbesteed aan Cocensus in eigen beheer zou doen.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** merkt op dat kengetallen in ieder geval een vergelijking met andere gemeenten mogelijk maken.

De heer **Gün (GLH)** sluit zich bij die opmerking van D66 aan. Hij vindt dat de stukken een goed inzicht geven in de processen, maar zou de kengetallen ook een goede aanvulling vinden, zeker als men dat kan vergelijken met de kosten in eigen beheer. Hij is benieuwd of er datalekken zijn gerapporteerd en wat daar dan mee is gedaan.

De heer **Garretsen (SP)** zegt het met alle voorgaande sprekers eens te zijn. Hij merkt op dat in de begripsbepalingen van de GR het begrip belastingheffing ontbreekt. Hij betreurt het dat Cocensus ook de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften doet, omdat er bijzondere omstandigheden kunnen zijn waarover de gemeente meer informatie ter beschikking heeft. Dat lijkt hem in strijd met de bedoelingen van een GR. Dat de kwijtschelding geautomatiseerd is, zal in de meeste gevallen vooral gemakkelijk zijn, maar hij is benieuwd wat er gebeurt als een kwijtschelding wordt geweigerd en of bijstandsgerechtigden allemaal automatisch kwijtschelding krijgen. De inschakeling van een landelijk incassobureau lijkt hem ook strijdig met het wezen van een GR. Naar zijn mening zouden dit soort zaken via de afdeling SoZa geregeld moeten worden.

De heer **Vreugdenhil (CU)** stemt in met de stukken. Hij informeert naar de gevolgen van de splitsing van de WOZ-waarde in een gebruikers- en eigenaarsdeel. Hij informeert verder naar de stand van zaken rond de invoering van de ingezetenenbelasting en naar de totale gemeentelijke belastingdruk in Haarlem als deze twee aanvullingen worden doorgevoerd.

Wethouder **Van Spijk** stelt de naast hem zittende directeur Schipper van Cocensus voor. De kengetallen staan volgens hem in de jaarstukken en bestuursrapportages, maar hij zal ervoor zorgen dat die in volgende begrotingen ook worden meegenomen, ook over de geautomatiseerde kwijtschelding die nu volgens het jaarverslag 60% van de gevallen betreft. Hij merkt op dat het eigen vermogen nog nooit zo hoog geweest is vanwege het beleid om geen eigen reserves in een GR toe te staan, maar te werken met een gemeentelijke garantstelling en een jaarlijkse verdeling over de bijdragende gemeenten van een eventueel overschot op de jaarrekening. Dit jaar is er wel een bescheiden eigen vermogen opgevoerd vanwege het individuele keuzepakket van medewerkers. In beginsel blijft de GR rond de nullijn. De gemeenten zijn volgens hem erg tevreden over Cocensus, dat met een strakke organisatie als een van de weinige GR's erin geslaagd is om de taakstelling 37% goedkoper te werken dan de gemeente te realiseren. Er zijn benchmarks beschikbaar die uitwijzen dat Haarlem daarmee aan de goedkope kant zit, hoewel men er daarbij wel rekening mee moet houden dat niet alle gemeenten hetzelfde servicepakket afnemen. Hij zal die benchmarks naar de commissie laten sturen. Er is één datalek geweest met een vermiste laptop van een onderaannemer waar vermoedelijk ook nog data van Cocensus op

stonden. Er wordt gekeken hoe men die data van deze onderaannemer kan terugkrijgen bij de beëindiging van het contract.

De heer Schipper zegt dat alle bijstandsgerechtigden getoetst worden vanwege de wettelijke vermogenstoets voor kwijtschelding van heffingen. Na de overdracht aan Cocensus van de regeling van heffingen is het aantal kwijtscheldingen substantieel gedaald. Het is volgens hem twijfelachtig of de in het rapport Rinnooy Kan bepleite splitsing in een gebruikers- en eigenaarsdeel in 2019 wel doorgaat. De ingezetenenbelasting zou voor alle inwoners van kracht worden, maar tegelijkertijd zouden andere belastingen afgeschaft worden, zodat die effecten tegen elkaar opwegen.

De heer **Garretsen (SP)** zegt dat die daling van het aantal kwijtscheldingen hem huiverig maakt, omdat het bij SoZa vaak om ingewikkelde zaken gaat die door een instantie op afstand – zoals het ingeschakelde inlichtingenbureau – moeilijk te beoordelen zijn. Naar zijn mening is dat strijdig met de bedoeling om alleen de uitvoering aan een GR uit te besteden. Hij vraagt of het alleen gaat om een daling van het met kwijtschelding gemoeide bedrag of dat er ook een factor van efficiency meespeelt.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** vraagt wanneer en door wie is bepaald dat er een daling van het aantal kwijtscheldingen zou moeten komen.

De heer **Schipper** zegt dat er een verschil is in de vermogenstoets om te bepalen of iemand recht heeft op een bijstandsuitkering en in de toets voor de bepaling of iemand in aanmerking komt voor een uitkering. Dat is zo bepaald in het kwijtscheldingsbesluit van de gemeente. Tot 2007 werd door de gemeente zelf vaak ten onrechte kwijtschelding verleend. Cocensus heeft er geen enkel belang bij minder kwijtscheldingen te verlenen en voert slechts de regeling uit. Indien men denkt dat ten onrechte geen kwijtschelding verleend is, staan de normale wegen open om in beroep te gaan of bezwaar te maken.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat de commissie Financiën van de G32 waaraan hij deelneemt, er al een aantal malen op heeft aangedrongen om als middelgrote gemeente de cumulatieve effecten te onderzoeken van alle landelijke en lokale belastingheffingen, maar dat iedereen nu eerst wil wachten op de uitkomsten van de kabinetsformatie.

De gemeente Haarlem heeft ervoor gekozen alles bij Cocensus te beleggen, inclusief de afhandeling van de circa 5000 bezwaarschriften per jaar. Dat is per saldo goedkoper, het verloopt goed en scheelt de gemeente veel werk. Hij zal de aantallen ook bij de kengetallen laten opnemen. Naar zijn mening hoort de afhandeling ook bij de uitvoering van de regelingen en wordt daardoor onnodige bureaucratie voorkomen. Bovendien is er altijd nog de normale bezwaar- en beroepsprocedure, desnoods tot de rechter aan toe.

De **voorzitter** concludeert dat er toezeggingen zijn over de toevoeging van kengetallen in volgende begrotingen van Cocensus en toezending van benchmarks, maar dat er geen punten voor een zienswijze naar voren zijn gebracht. Hij vraagt of er nog moties te verwachten zijn.

De heer **Garretsen (SP)** zegt dat hij zal volstaan met een stemverklaring.

De heer **Van Driel (CDA)** vraagt ook de jaarstukken toe te voegen waar in de stukken naar verwezen wordt.

De heer **Vreugdenhil (CU)** zegt dat het inderdaad handig is zulke stukken bij de hand te hebben als ernaar verwezen wordt.

De **voorzitter** merkt op dat de jaarstukken als ter kennisname stukken onderaan de agenda staan, omdat de raad daar geen zienswijze op hoeft te geven. Hij zal de stukken een volgende keer bij het agendapunt laten plaatsen, maar wijst erop dat men bij de behandeling dan wel goed moet onderscheiden welke stukken er wel en niet besproken gaan worden. Hij concludeert dat het stuk als hamerstuk met stemverklaring naar de raad gaat.

7. Global Goals for Sustainable Development

De **voorzitter** geeft het woord aan de Actiepartij die dit punt geagendeerd heeft.

De heer **Trompetter (AP)** vindt het een goede zaak dat de gemeente hierin meedoet. Hij constateert dat een aantal bijgevoegde stukken dateren van vóór de vaststelling van de global goals en hij vraagt of dat toeval is. Hij vraagt welke doelen het college relevant acht voor Haarlem. Hij informeert naar de relatie met projecten in het buitenland waar Haarlem op enige manier bij betrokken is, bijvoorbeeld met initiatieven om projecten voor de global goals in ontwikkelingslanden te steunen. Hij is benieuwd of er menskracht beschikbaar is of komt om dit beleid handen en voeten te geven, zoals dat bijvoorbeeld al gebeurt in de gemeenten Oss en Utrecht. Hij is benieuwd hoe de gemeente hier bekendheid aan gaat geven bij burgers en bij potentiële maatschappelijke partners, onder meer het bedrijfsleven. Hij verwijst naar een website van de VNG.

De heer **Gün (GLH)** zegt dat goede vragen te vinden. Haarlem heeft al langer zaken op dit gebied in uitvoering. Hij is benieuwd hoe het college nu prioriteiten gaat stellen en gaat bepalen welke van de 19 doelen het meest relevant zijn voor Haarlem.

De heer **Garretsen (SP)** zegt de indruk te hebben dat deze wereldwijde doelen uitdraaien op een vrijblijvende exercitie. Hij wijst als voorbeeld op de bestrijding van de kinderarmoede. In Nederland groeien 400.000 kinderen in armoede op en dat is volgens staatssecretaris Klijnsma het gevolg van de afgelopen barre crisistijden, alsof het niet ligt aan gestelde prioriteiten. Spreker is benieuwd welke prioriteiten men nu werkelijk gaat stellen. Prinses Leontien mag nu weer een liefdadigheidsfonds in het leven roepen, maar spreker heeft de indruk dat de overheid hier die wereldwijde doelen niet zo serieus neemt als de opstellers voor ogen stond.

De heer **Fritz (PvdA)** brengt in herinnering dat er een half jaar geleden een goed gesprek over deze doelen heeft plaatsgevonden in De Pletterij. Van de energie die daar toen loskwam, vindt hij echter weinig terug in dit stuk dat overkomt als een verplicht afwerken van een checklist. Hij vraagt meer enthousiasme en werpt de vraag op of er geen combinaties te maken zijn met de toekomstvisie van de gemeente. Hij merkt verder op dat er in Haarlem veel geld is uitgetrokken om iets te doen aan de armoede bij kinderen.

De heer **Rijssenbeek (D66)** is het met de heer Fritz eens. Hij vindt dit een typisch voorbeeld van een stuk dat een mooie verpakking geeft aan zaken die de gemeente al doet. Hij vindt het juist van belang te kijken naar wat men in de gemeente niet goed doet in het licht van deze doelen en daar dan een ambitie op te formuleren. D66 is van plan om in het komende verkiezingsprogramma juist op te nemen welke stappen de gemeente dient te ondernemen om daar verbetering in te brengen.

De heer **Vreugdenhil (CU)** onderschrijft de goede doelen die vaak op wereldschaal spelen, bijvoorbeeld als het gaat om drinkwater. Maar hij mist de benoeming van waterbeheer als een punt waarop men hier in Haarlem tekortschiet. Hij stelt voor zulke punten te inventariseren zodat men tot taakvelden kan komen waar visies voor moeten worden ontwikkeld.

De heer **Smit (OPH)** is het eens met de SP. De toekomst wordt hier met veel wolligheid afgeschilderd als een feest, maar hij mist de plannen en ziet vooral windowdressing. Hij pleit voor concrete plannen met een jaarlijks ijkpunt om de voortgang te bewaken.

Burgemeester **Wienen** merkt op dat dit voor hem de eerste bespreking met de raad over dit onderwerp is in Haarlem. De vrijblijvendheid en de aansluiting bij bestaand beleid liggen volgens hem in de aard van dit soort documenten. Het gaat om een visie op de hele wereld, terwijl in Nederland al veel is gerealiseerd ter oplossing van de genoemde problemen. In Nederland is kinderarbeid bijvoorbeeld bij wet verboden en bestaat ook niet meer. De hele wereld komt in Nederland kijken hoe hier het waterbeheer geregeld is. Dat wekt niet het idee dat men hier hard moet trekken aan deze wereldwijde doelen, behalve op het gebied van duurzaamheid. Er is nu een inventarisatie gemaakt van wat er al gebeurt. Als de raad de wens uitspreekt dat er gekeken moet worden naar wat er extra moet gebeuren, zal men daar bij de begroting ook budget voor moeten opvoeren. Bij de gemeentelijke inkoop zal men wel al de genoemde normen in acht nemen. Het beleid is er nu primair op gericht te kijken wat men in de gemeente zelf kan doen aan deze wereldwijde doelen. Hij wil niet de illusie wekken dat vanuit Haarlem de problemen van de derde wereld opgelost kunnen worden. In alle bescheidenheid kan men wel aansluiten bij wat groepen in Haarlem al ondernemen op dat gebied. Het is aan de raad om een discussie te voeren over het ter beschikking stellen van extra middelen, maar steun aan buitenlandse projecten is primair een zaak van de rijksoverheid.

De heer **Fritz (PvdA)** merkt op dat dit verhaal van toepassing was op de millenniumdoelen, maar dat de global goals anders van aard zijn en wel wereldwijd van toepassing zijn, ook in Nederland. Het gaat om zaken als duurzaamheid, klimaatverandering, vrouwenemancipatie en nog meer dingen waar in Nederland nog veel voor te doen valt. Daarvoor mist hij het enthousiasme in dit stuk.

De heer **Garretsen (SP)** zegt dat hij meer inzichtelijkheid in de gemeentelijke mogelijkheden op prijs zou stellen, zodat er een politieke discussie gevoerd kan worden over keuzes en prioriteiten.

De heer **Vreugdenhil (CU)** is het ermee eens dat Nederland goed is in waterbeheer, maar dat Haarlem wel te maken heeft met een stijgende zeespiegel waarvan grote gevolgen voor de Nederlandse samenleving te verwachten zijn.

Burgemeester **Wienen** erkent dat de global goals relevanter zijn voor Nederland dan de millenniumdoelen. De gemeente wil extra middelen vrijmaken voor de keuzes in dat kader die aansluiten bij alles waar de gemeente voor staat als het gaat om duurzaamheid en klimaatbeleid. Daarvoor zal hij alle beleid laten nalopen op punten waar het schuurt met deze doelstellingen. Hij zegt toe nog een keer naar de raad terug te komen met punten die extra aandacht verdienen, zodat het volgende college daarmee aan de slag kan. Het lijkt hem niet verstandig dit nu ook nog te combineren met de toekomstvisie omdat dat document al in het stadium van de laatste redactie is.

De heer **Fritz (PvdA)** bedankt voor deze toezeggingen. Hij zal zelf de toekomstvisie als die in de raad komt wel langs de lat van deze doelstellingen leggen.

De heer **Rijssenbeek (D66)** vraagt of deze toezeggingen nog voor de zomer kunnen worden nagekomen, zodat ze nog in de verkiezingsprogramma's kunnen worden meegenomen.

Burgemeester **Wienen** zegt dat de insteek blijft aan te sluiten bij wat er speelt in Haarlem zelf. Of er extra capaciteit moet komen voor dit beleid lijkt hem een kwestie om te beoordelen na de toegezegde inventarisatie. Hij zal zijn best doen om die voor de zomer aan te leveren. Maar hij

wijst erop dat de politieke partijen ook te rade kunnen gaan bij de VNG-brochure over de global goals die als bijlage is meegestuurd.

De **voorzitter** concludeert dat er voor de zomer een notitie komt met de punten waar de gemeente extra aandacht aan moet schenken in het kader van deze doelstellingen. Hij constateert verder dat er geen moties vreemd over dit onderwerp aangekondigd zijn en sluit de bespreking af.

8. Rondvraag

De heer **Trompeter (AP)** vraagt of de burgemeester bekend is met de voorgenomen opvang van statushouders in Joops Hotel aan en achter de Lange Veerstraat 16 in Haarlem. Er zijn daar kleine kamers gerealiseerd met twee tot zes bedden per kamer en geen kookgelegenheid, de brandveiligheid lijkt niet op orde en er is geen vluchtweg. Hij vraagt of dit bouwwerk voldoet aan de vigerende regelgeving zoals de APV, het BW en Bouwbesluit en het maximum aantal bewoners per wooneenheid. Hij vraagt of hier een vergunning voor is afgegeven voor de bouw en/of voor de opvang. Volgens zijn informatie gelden er bij meer dan vier huurders speciale pensionregelingen.

Burgemeester **Wienen** merkt op dat gemeenten een taakstelling hebben voor de huisvesting van statushouders, meestal in een huurwoning. Vanwege de toename van het aantal vluchtelingen is ook gekeken naar alternatieven, zoals kamergewijs of in kantoorpanden. Daarvoor gelden dezelfde regels als voor alle Nederlanders van kracht zijn. Een kookgelegenheid hoeft dus niet aanwezig te zijn. Elke eigenaar kan panden voor dat doel aanbieden. De gemeente is bekend met de situatie bij Joops Hotel. Er is ambtelijk contact geweest met de eigenaar en omwonenden. Statushouders mogen er op eigen gelegenheid gaan wonen. De gemeente huisvest hen alleen via corporaties of via speciale projecten zoals de Boerhaavekliniek. De eigenaar gaat nu eerst met omwonenden in gesprek. Beide bouwwerken zijn gecontroleerd door de brandweer en in orde bevonden. Er moet nog een inspectie van het brandblusapparaat plaatsvinden. De vergunningaanvraag loopt en er zal waarschijnlijk een vergunning worden afgegeven voor verhuur. Het valt niet uit te sluiten dat de huurders statushouders kunnen zijn, dat is aan de eigenaar en zijn bevindingen van het gesprek met omwonenden. De inspectie is geweest en alles lijkt te voldoen aan de eisen. Veel meer valt er niet over te zeggen. Hij zal de commissie op de hoogte stellen als er inderdaad statushouders komen te wonen.

9. Agenda komende commissievergadering

Aangekondigd zijn de Toekomstvisie Haarlem 2040 en het Integriteitsjaarverslag, beide onder voorbehoud van tijdige toezending.

Er worden geen ter kennisname ingekomen stukken geagendeerd.

10. Sluiting openbare vergadering

De **voorzitter** sluit het openbare deel van de vergadering om 18.05 uur.